

Seat No. : _____

NH-143

November-2025

M.A., Sem.-III

503 : History

(History of India from 1627 A.D. to 1856 A.D.)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

ભાગ - 1

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. મરાઠાઓના ઉદયમાં જવાબદાર પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1. મરાઠા વહીવટીતંત્રના પાસાઓ તપાસો. 14

2. બાજીરાવ પ્રથમની કારકિર્દી આલેખો. 14

અથવા

2. બાલાજી બાજીરાવના વિજયો અને વહીવટીતંત્ર વિશે ચર્ચા કરો. 14

3. બક્સર યુદ્ધના કારણો અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

3. લોર્ડ કોર્નવોલિસની આંતરિક અને બાહ્ય નીતિ ચર્ચો. 14

4. બ્રહ્મોસમાજ અને રાજા રામમોહન રોયની પ્રવૃત્તિઓનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

4. લોર્ડ ડેલહાઉસીની આંતરિક અને બાહ્ય નીતિની ચર્ચા કરો. 14

5. એક અથવા બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) બખર એટલે શું ?
 - (2) અષ્ટ પ્રધાનમંડળના મંત્રીઓના નામ જણાવો.
 - (3) 'ચૌથ' અને 'સરદેશમુખી'ને વ્યાખ્યાયિત કરો.
 - (4) સત્ય શોધક સમાજની સ્થાપના કોણે અને કયા વર્ષમાં કરી હતી ?
 - (5) બીજો એંગ્લો-શીખ વિગ્રહ ક્યારે થયો હતો ? કોના સમયમાં ?
 - (6) કર્નલ સ્લીમાન વિશે બે વાક્યો લખો.
 - (7) શાહૂ મહારાજનો કાર્યકાળ જણાવો.
 - (8) સહાયકારી જોડાણ યોજના/નીતિ એટલે શું ?
 - (9) શિવાજીના સમયમાં કિલ્લાના પ્રબંધમાં કયા અધિકારીઓ હતા ?
 - (10) જહુનાથ સરકારે કયો પ્રસિદ્ધ ગ્રંથ લખ્યો હતો ?
 - (11) વી.કે. રાજવોડેના કોઈપણ બે ગ્રંથના નામ જણાવો.
 - (12) 'ઉત્તર તરફ આગળ વધો'ની નીતિ કોણે અપનાવી હતી ?
-

Seat No. : _____

NH-143

November-2025

M.A., Sem.-III

503 : History

(History of India from 1627 A.D. to 1856 A.D.)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Part - 1

Answer the following questions :

1. Discuss the responsible factors for the rise of Marathas. **14**

OR

1. Examine the facets of Maratha Administration. **14**

2. Sketch the career of Bajirao-I. **14**

OR

2. Discuss about the victories and administration of Balaji Bajirao. **14**

3. Clarify the causes and importance of Buxar war. **14**

OR

3. Discuss the Internal and External policy of Lord Cornwallis. **14**

4. Describe the activities of Brahma Samaj and Raja Rammohan Roy. **14**

OR

4. Discuss the Internal and External policy of Lord Dalhousie. **14**

Part - 2

5. Answer in **one** or **two** lines : (Any **Seven**)

14

- (1) What is Bakhar ?
 - (2) Mention the name of ministers of Ashta Pradhan Mandal.
 - (3) Define 'Chauth' and 'Sardesmukhi'.
 - (4) Who founded Satya Shodhak Samaj and in which year ?
 - (5) When did second Anglo-Sikh war took place ? During whose time ?
 - (6) Write two sentences about colonel Sleeman.
 - (7) Mention the duration of Shahu Maharaj.
 - (8) What is subsidiary Alliance Policy ?
 - (9) Which ministers were appointed to rule over forts during time of Shivaji ?
 - (10) Which noted book was written by Jadunath Sarkar ?
 - (11) Write any two names of books of V.K. Rajwade.
 - (12) 'Go Forward Towards Northern Side' – Who introduced this policy ?
-